

АНАЛІЗ
проведених заходів щодо протидії булінгу та попередження всіх форм
насильства за 2024/2025 навчальний рік

На виконання Законів України «Про освіту», «Про протидію торгівлі людьми», постанов Кабінету Міністрів України від 30.06.2021 №673 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України», від 27 лютого 2021 р. № 145 «Про затвердження Державної соціальної програми запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на період до 2025 року», від 10 липня 2019 року № 689 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу наркотичної та алкогольної ситуації в Україні», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.07.2021 №800-р «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2025 року», від 23.12.2020 р. № 1668-р. «Про затвердження Плану заходів з реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі на 2021 рік», наказів Міністерства освіти і науки України від 31.10.2011 №1243 «Про Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», від 02.10.2018 № 1047 «Методичні рекомендації щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами», листів Міністерства освіти і науки України від 22.06.2022 №1/6885-22 «Щодо запобігання та протидії сексуальному насильству, пов'язаному зі збройною агресією рф на території України», від 13.05.2022 №1/5119-22 «Про здійснення превентивних заходів серед дітей та молоді в умовах воєнного стану в Україні», від 30.05.2023 №1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні», від 18.04.2023 №4/5449-23 «Щодо проведення в закладах освіти право просвітницьких заходів до Міжнародного дня протидії булінгу», розпорядження КМУ від 20.12.2022 №1163-р «Про схвалення Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та затвердження операційного плану заходів на 2022-2024 роки з її реалізації», від 02.06.2023 №496-р «Про затвердження Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2025 року», від 24.02.2023 №174-р «Про затвердження плану заходів з реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у НУШ на 2023 рік», з метою створення безпечного освітнього середовища в закладах освіти у серпні 2024 року було розроблено на педагогічній раді й схвалено Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) та план протидії булінгу в Бердичівській міській гуманітарній гімназії №2 на 2024-2025 навчальний рік (протокол №1 від 31.08.2024 року), які встановлюють норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу. Також 25 вересня було розроблено Стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Бердичівській міській гуманітарній гімназії №2 на період від 2024 року по 2029 рік.

На сайті гімназії є сторінка «Протидія булінгу», де розміщені важливі нормативно-правові, інформаційні матеріали, номери телефонів довіри та інших гарячих ліній, куди можна звертатися за допомогою.

У вересні 2024 року на педагогічній раді схвалено План заходів щодо протидії булінгу та забезпечення захисту дітей від будь-яких форм насильства на 2024/2025 н.р. протидії булінгу в Бердичівській міській гуманітарній гімназії №2 (протокол №1 від 30.08.2024 року), сформована комісія з розгляду випадків булінгу (цькування).

Проблеми запобігання жорстокості й насильству в освітньому середовищі обговорювалися на нарадах при директорові, на засіданнях кафедри класних керівників, на педрадах.

Випадків булінгу (цькування) у гімназії впродовж 2024/2025 н.р. не було виявлено, тому комісією з розгляду випадків булінгу дане питання не розглядалося.

На внутрішньошкільному обліку станом на 06.06.2025 за порушення Правил здобувачів освіти гімназії №2 учні не стоять, проте потребують педкорекції такі здобувачі освіти: Капнік А. (6-Б), Зубков Н. (6-А), Ковальчук З. (6-В).

На початку поточного року класні керівники 1-11-х класів, аналізуючи питання безпечного освітнього середовища, на годинах спілкування наголосили здобувачам освіти на таких основних питаннях:

- поняття «булінгу» та його різновиди; виявлення чинників, які перешкоджають безпеці учасників освітнього процесу;
- відпрацювання системи узгоджених поглядів і уявлень учнів, педагогів, психолога, батьків на освітнє середовище гімназії;
- доступний алгоритм реагування та протидії булінгу;
- конкретні рекомендації учням, педагогічним працівникам, адміністрації школи, батькам щодо організації безпечного середовища в гімназії.

Упродовж поточного року психологічною службою, класними керівниками було проведено низку просвітницько-профілактичних заходів щодо профілактики протидії булінгу: корекційно-розвивальні заняття, години спілкування, роз'яснювальні бесіди, практичні заняття тощо.

Із метою підвищення рівня правової освіти та правового виховання учнів класними керівниками, учителем правознавства, психологом, соціальним педагогом, педагогом-організатором, учителями інформатики та біології були проведені такі заходи:

- Тиждень безпечного інтернету (відп. Полюга Н.Л., Шевельова Н.М.);
- Місячник правових знань (відп. Матвіюк О.Д.);
- Всеукраїнську акцію 16 днів проти насилля (відп. Нікуляк Л.О., Матвієнко О.В.);
- Тиждень протидії булінгу (відп. Нікуляк Л.О., Матвієнко О.В.);
- Тиждень безбар'єрності (відп. Нікуляк Л.О., Матвієнко О.В.);
- профілактично-корекційні заняття: «Основи медіації», «Коло безпеки», «Ми проти насильства», «Будь толерантним!», «Мої думки про шкідливі звички», «Як протистояти сучасним підліткам кібербулінгу» (відп. Матвієнко О.В.);
- групові консультації: «Не мовчи, якщо тебе ображають» (відп. Матвієнко О.В.), «Злочин та кара» (відп. Матвіюк О.Д.), «Закон обов'язків для всіх» (відп. Нікуляк Л.О.), «Вчинки неповнолітніх» (відп. Нікуляк Л.О.);
- учнівську конференцію в 11 класі «Борці за права людини» та урок-презентацію в 10 класі «Українська Гельсінська група: долі лідерів» (відп. Матвіюк О.Д.);
- чотири засідання правового клубу «LEX» на такі теми: «Формування правової культури», «Конституційне право України», «Особливості юридичної відповідальності неповнолітніх», «Право на гідне ставлення» (відп. Матвіюк О.Д.);
- тематичні бесіди: «Правда про алкоголь і куріння», «Крок у безодню», «Шкідливі звички, правові наслідки та відповідальність», «Кібербулінг», «Як підліткам не потрапити в пастку російських спецслужб» (відп. класні керівники).

Значну увагу протягом року у гімназії приділяли створенню безпечного освітнього середовища, проводились такі Тижні: безпеки дорожнього руху, безпеки життєдіяльності, протидії булінгу, толерантності. На Дні цивільного захисту вивчалися правила дії у надзвичайних ситуаціях, під час воєнного стану, формувалися навички інформаційної гігієни під час війни.

Організація профілактичних бесід і зустрічей з правоохоронцями є традиційною формою превентивної роботи у гімназії. Це дозволяє здобувачам освіти глибше зрозуміти всю небезпечність негативних наслідків протиправної поведінки. Упродовж тижня безпеки класні керівники 1-11-х класів провели низку профілактичних заходів з учнями та їх батьками щодо залучення неповнолітніх до вербування, диверсійної діяльності. Педагоги проінформували про ризики, які можуть виникати під час використання соціальних мереж,

де ворожі спецслужби та пропагандисти намагаються впливати на молодь. Провели такі ґрунтовні заходи: онлайн-консультації з батьками «Як розпізнати ознаки вербування дитини?»; презентацію плакатів «Безпечна поведінка в соціальних мережах» (4-Б, 9-Б кл.); пошуково-енциклопедичну роботу зі створення словника моральних цінностей: «нацбезпека» (5-8 кл.), «державна зрада» (9-11 кл.); засідання учнівського активу «Співдружність» з теми «Кибербезпека» - як не стати «зброєю» в руках агресора»; засідання правового клубу «LEX» з теми «Маніпуляційні методи вербування ворожих спецслужб» (9-Б кл.); практичне заняття з курсу «Громадянська освіта» з теми «Маніпуляції в соціальних мережах» (10 кл.).

<https://www.facebook.com/share/p/19GahyhvXX/>

2 жовтня здобувачі освіти долучилися до Міжнародного дня ненасилля (відп. Нікуляк Л.О., Матвієнко О.В.). На різних просвітницьких заняттях розвивали навички медіації, підтримки мирних відносин у суспільстві, попередження конфліктів, обговорили проблеми жорстокості в сучасному житті, визначили причини насильницької і ганебної поведінки людей, отримали корисні поради та дійшли висновку, що чим більше у нашому світі добра, тим менше буде зла.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02ipYi4amyqtSUMJGUoPiJnuazFYyh9TAF2WeaYH4VJjYviRyLmeob9JfdGmFVRu9EI&id=100064015813647

10 жовтня до Всесвітнього дня ментального здоров'я соціальний педагог і практичний психолог провели низку цікавих заходів та активностей. Учні покращили свій емоційний стан за допомогою дихальних вправ, техніки заземлення, медитативних, арттерапевтичних і майндфулнес практик. Діти отримали корисні поради щодо збереження та відновлення ментального добробуту.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02iQxXNokfKJAIgc8w

З нагоди Європейського дня протидії людьми (відп. Нікуляк Л.О., Лановюк Н.О.) з гімназистами було проведено години спілкування, тематичні лекторії, круглі столи, спрямовані на підвищення обізнаності про проблеми сучасного рабства та захисту прав кожного громадянина. Здобувачі освіти розкривали механізми незаконної експлуатації людей, зокрема дітей та молоді, обговорювали важливі аспекти захисту власної безпеки.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02Gh3BSvgP22atQkW6foQWFzfPU6o

13 листопада відзначали Міжнародний день доброти, долучаючись до благодійних заходів. Також педагоги психологічної служби, вихователька ГПД Павлусь С.В. провели низку корисних заходів й нагадали учням, що добро має властивість поширюватися і повертатися сторицею.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0ZSMX1uqB

До Міжнародного дня толерантності гімназисти на годинах спілкування обговорювали важливі цінності, вчилися бути відкритими до інших (відп. Класні керівники 1-11-х кл.). Залюбки виконували інтерактивні вправи, що формують толерантне ставлення до оточуючих, розвивали емоційний інтелект під час занять, які підготували працівники психологічної служби.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid027JdHbrxxwHNcG

Традиційно в грудні у закладі проходить Місячник правових знань. У формі інтерактивного семінару 10 грудня відбулось засідання правового клубу «LEX», на якому здобувачі освіти характеризували права людини як базові цінності людства, ознайомились із основними міжнародними документами з прав людини, механізмами їх захисту та обґрунтовували необхідність брати на себе відповідальність за збереження прав людини. Використані у роботі методи роботи спонукали учасників семінару до осмислення прав людини як загальнолюдських цінностей, порушення яких має негативні для людства наслідки.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0s6RBaKYrXtQa7Y3ojRXBNJhoiXQvTn3fQUMhbw9qTniPKYnYhBWDmV48APSRfHRI&id=100064015813647

20 грудня студентка Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, студент-консультант Юридичної клініки, колишня випускниця гімназії, Мохорт Ольга, провела правоосвітній/профорієнтаційний захід для здобувачів освіти 9-го класу Бердичівської міської гуманітарної гімназії №2. Під час зустрічі обговорили основні юридичні професії, вимоги до суддів, прокурорів, адвокатів та нотаріусів. Гімназисти дізналися про критерії відбору кандидатів на ці посади.

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0QcGVcNErFHixshNUudFe3emLaNvkxRhj7SYBw6ymjGdFaP1VZqBMRG2ZhejpGgJVl&id=100064015813647

Із 25 листопада по 10 грудня здобувачі освіти долучилися до Всесвітньої акції "16 днів проти насильства". Учні були задіяні у різних заходах, які підготували класні керівники, учитель історії, соціальний педагог та практичний психолог.

З метою створення безпечного освітнього середовища у закладі, запобігання вчинення дітьми злочинів, правопорушень, проявів булінгу в освітньому просторі, формування позитивних соціальних установок, було проведено інформаційно-просвітницькі та профілактичні заходи: круглий стіл «Торгівля людьми - ганебне явище сучасності», години психолога «Мій світ без насильства», корекційно-розвивальне заняття «Забудемо образи», гра «Коло безпеки», соціальна акція «Залишайся людиною!».

зустріч із працівником міської служби у справах дітей на тему «Стоп булінг: протидія жорстокості», засідання клубу «LEX» на тему «Права людини», година соціального педагога «Толерантне ставлення до людей з обмеженими можливостями», інформаційний буклет для батьків «Як підтримати свою дитину вдома».

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0FG9coZNhf6EeY7jY5K2Y1FmrVEyArgcZTXijzxParyifMNmaLaWJTSmXkCWpMLXl&id=100064015813647

04 грудня для учнів 6-Б класу заступником директора з НВР Артемчук В.А. було організовано зустріч із представником міської служби у справах дітей Орел Л.І., котра провела інтерактивну бесіду на тему «Різновиди насильства. Як уникнути домашнього насилля». 19 грудня заступник начальника відділу БМЦ з надання БВПД Струшинська І.Р. з ними провела заняття на тему «Медіація як засіб профілактики конфліктів». Гімназисти дізналися про правову відповідальність за жорстоке поводження з іншими, а також вчилися конструктивно вирішувати конфлікти мирним шляхом з урахуванням цілей та інтересів обох сторін.

31 січня старший інспектор ювенальної превенції Бердичівського відділу поліції ГУНП в Житомирській області Ярандін Д.О. провів з гімназистами 8-Б превентивну бесіду щодо можливого вербування підлітків для скоєння диверсій в умовах воєнного стану. Учні дізналися про небезпеку в інтернеті, наслідки скоєння злочинів та суворе покарання, кваліфіковане низкою статей Кримінального кодексу України.

<https://www.facebook.com/share/p/1S9FgHQMu7/>

У лютому учні 10-го класу долучилися до низки цікавих і корисних заходів, що спрямовані на підвищення рівня знань з платіжної безпеки, таких як освітня ініціатива "Тиждень просвіти з платіжної безпеки", вікторини "Інтерактивний #Кібервиклик", що проводяться Національним банком України до Дня безпечного інтернету.

<https://www.facebook.com/share/p/19XAvgPxfW/> А учні 5-Б, 6-Б та 8-Б класів виконували завдання авторського квесту Наталі Шевельової «Безпека в мережі – твоя суперсила». Здобувачі освіти 4-Б практикували цікаве заняття на тему "День без смартфона". Разом обговорили, як гаджети впливають на фізичне та ментальне здоров'я, та що варто робити, щоб смартфон приносив лише користь.

У рамках профілактичних заходів під єдиною назвою «Кібербезпека для дітей: як захистити себе у цифровому світі» 11 лютого 2025 року на платформі CISCO Webex відбувся єдиний урок з кібербезпеки, до якого долучилися старшокласники нашої гімназії. Організаторами заходу є представники управління ювенальної превенції Національної

поліції України, Департаменту кіберполіції та Міністерства освіти і науки України.
<https://www.facebook.com/share/p/1C52e9pzwN/>

6 травня інспектор ювенальної превенції Ірина Малай провела роз'яснювальну роботу зі старшокласниками на тему "Маніпуляції та вербування: як не потрапити в пастку ворога". <https://www.facebook.com/share/p/1B4kgNuNaP/>

Упродовж навчального року для здобувачів освіти було проведено 5 тренувальних занять із надання першої домедичної допомоги і тактичної медицини. Акцентувалась увага на питаннях: як зупинити кровотечу, правильно накласти турнікет, зменшити психологічне навантаження, надати допомогу потерпілому.

<https://www.facebook.com/share/p/1E4k28WnYH/>

У квітні-травні фахівець з мінної небезпеки організації Червоного Хреста України провела цикл занять з учнями 1-11-х класів та педагогами гімназії. Учасники заходу дізналися про різновиди мін і боєприпасів, опанували правила безпечної поведінки, розглядали потенційні загрози під час артобстрілу.

<https://www.facebook.com/share/p/15m7UWas98/>

З 19 по 25 травня у гімназії проходив Тиждень безбар'єрності, де учні вчилися емпатії та взаємоповаги, створюючи модель світу, де кожен почувається комфортно. Психологічна служба провела низку цікавих та пізнавальних заходів, спрямованих на створення інклюзивного та толерантного середовища: корекційно-розвивальне заняття з елементами арттерапії "Внутрішнє сонце", годину спілкування "Світ без обмежень", практичне заняття "Будуємо світ толерантності".

<https://www.facebook.com/share/p/19asqidFXv/>

Упродовж травня психологиня Міжнародного благодійного фонду «Місія в Україну» Тетяна Ковтонюк провела цикл занять з учнями 9-А класу на тему «Профілактика ризикованих типів поведінки», яка проінформувала та надала актуальні інструменти для усвідомленого вибору щодо шкідливих звичок та запобігання ранній вагітності.

<https://www.facebook.com/share/p/19GyxTF4sa/>

А також Марина Шиян, акушер-гінеколог дитячого й підліткового віку, спільно з Тетяною Ковтонюк, психологом Міжнародного благодійного фонду "Місія в Україну", провели інформаційну зустріч з гімназистами 9-х класів, у ході якої обговорили питання репродуктивного здоров'я. Такі ініціативи допомагають молоді отримати достовірну інформацію, розвіяти міфи та навчитися відповідальному ставленню до свого здоров'я.

<https://www.facebook.com/share/p/15dtYEEtq3/>

6 червня учні 7-х (класні керівники Шевельова Н.М., Щиголь О.В.) відвідали Бердичівський РВП ГУНП в Житомирській області. У межах заходу діти познайомилися з роботою системи Custody Records, яка забезпечує електронну фіксацію дій із затриманими, побачили кімнати, де перебувають такі особи. Екскурсію провели начальник ССОБ Людмила Грабовська та інспектор дотримання прав людини Тетяна Войтюк. Було залучено 57 учнів. <https://www.facebook.com/share/p/1G5nCxjsNs/>

Підсумовуючи, 2024/2025 навчальний рік у Бердичівській міській гуманітарній гімназії №2 був відзначений системною, комплексною та багатовекторною роботою з протидії булінгу та попередження всіх форм насильства. Чітке нормативно-правове забезпечення, активна просвітницька діяльність, залучення фахівців та співпраця з правоохоронними органами дозволили створити безпечне освітнє середовище. Відсутність виявлених випадків булінгу протягом року свідчить про високу ефективність реалізованих профілактичних заходів. Гімназія продовжуватиме зміцнювати ці напрямки, адаптуючи їх до сучасних викликів, з метою формування відповідальних, правосвідомих та толерантних громадян.